

GORIŠKO IN BENEČIJO

MAJSKA KNJIZNICA
V PREDAL 47 N
GORICA

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini Cena 30 lir TRST, nedelja 21. februarja 1960 Leto XVI - Št. 45 (4508)

OB ŠTIRIDESETLETNICI «DELO»

Članek tovariša Ivana Regenta,
ki je list po ustanovitvi urejeval

Pred štiridesetimi leti, 20. februarja 1920, je v velikem formatu izšla v Trstu prva številka, tedaj formalno še socialističnega tednika DELO, v katerem pa smo se že od vsega začetka začeli zavzemati za ideološke in organizacijske pozicije komunističnega gibanja. Ob priložnosti te štiridesete obletnice bi želel spregovoriti nekaj besed.

Ko je Italija ob koncu prve svetovne vojne in ob razpadu Avstro-Ogrske monarhije začela Juljsko krajino in Istro, je ostalo slovensko in hrvatsko socialnodemokratsko gibanje na tem zaslednem ozemlju odtrgano od slovenskega in hrvatskega socialdemokratskega gibanja na ozemlju, ki je postalo del nekdanje jugoslovanske kraljevine. Zato je bilo potrebno, da se imelo slovensko in hrvatsko socialnodemokratsko gibanje v Juljski krajini in v Istri svoje politične, sindikalne, gospodarske in prosvetne organizacije; da so bile vse te organizacije do konca prve svetovne vojne neposredno ali posredno povezane z jugoslovanskim socialnodemokratskim gibanjem v Avstriji, ki je tedaj imela svoj sedež v Ljubljani; da so bile slovenske in hrvatske delavske politične organizacije v Juljski krajini in v Istri del imenovane stranke in po njej do avstro-ogrškega razpada bolj ali manj tesno povezane z vso nekdanjo socialno demokracijo v Avstriji, zavoljo vsega tega so se znašli slovenski in hrvatski socialni demokrati v Juljski krajini in v Istri čez noč v povsem novem položaju in je za njih nastalo vprašanje: Kaj storiti?

Takoj po prvi svetovni vojni je tudi prišlo do prvega vala mednarodne proletarske revolucionarne ofenzive. Ta prvi val je buržoazija premagala z umikom pred zahtevami svojega domačega proletariata in z ofenzivo proti Sovjetski zvezi. Doma je dovela proletariatu precejšnje politične in gospodarske uspehe, proti Sovjetski zvezi pa je pošiljala svoje vojske in podpirala belogardiste. Vse polno je dokazov za to trditev, ki jo je zagovarjal Radek februarja 1923 na IV. kongresu Komunistične internacionale.

Leta 1920, v času, ko je začelo izhajati DELO, se je pripravljala drugi val mednarodne proletarske revolucionarne ofenzive. Ta ofenziva se je začela hkrati z ofenzivo Rdeče vojske proti belogardistom in zunanjim intervencionistom in je privedla Rdečo armado pred Varšavo. Boj se je bil v svetovnem merilu. To pot se buržoazija ni ravnala kakor za časa prve proletarske ofenzive. Sedaj je imela na svoji strani gospodarsko krizo in zato ogromno količino brezposelnih, ki so oslabilo ofenzivo proletariata. Za časa drugega vala mednarodne proletarske ofenzive je buržoazija prisilila proletariata, da se je začel boriti za izgubljene pozicije, za mrvico, za zvišanje plač in za zboljšanje delovnih pogojev. V Angliji, v Franciji, v Italiji in drugod. V Italiji je bil proletariata premagan — čeprav je dosegel določene uspehe — 1920 za časa upora morarjev, vojakov in delavcev v Anconu, posebej se istega 1920, ko so delavci zasedli neobdelana veleposelstvena zemljišča. Odločilno vlogo ni odigrala le gospodarska kriza z ogromno količino brezposelnih; tu so odigrali svojo vlogo socialni demokrati. Le tem in dejstvu, da ni bilo dovolj močnih in dobro organiziranih komunističnih partij, se ima buržoazija zahvaliti, da je proletariata začel obupavati in da je začel izgubljati vero v možnost svoje zmage.

Ni dvoma, da je bil poraz ofenzive Rdeče vojske proti Varšavi posledica drugačnih vzrokov, kakor pa poraz proletarske ofenzive v Italiji. Po teh dveh porazih — pravi Radek upravičeno — se začne težka doba. «Zmago fašistov v Italiji» — pravi Radek dalje v navedenem govoru — «je treba razumeti. To ni bila le mehanska zmaga fašistovskega orožja, marveč največji poraz socializma in komunizma od začetka periode svetovne revolucije».

Na vprašanje «kaj storiti?», ki je za slovenske in hrvatske socialiste v Juljski krajini in v Istri nastalo po prvi svetovni vojni tako rekoč samo po sebi, so ti socialisti odgovorili tako, kakor je bilo edino pravilno. 21. septembra 1919 so slovenske in hrvatske socialistične organizacije na svoji konferenci v Trstu skrajno soglasno sklenile v imenu načela o enotnosti proletariata, pridružiti se Socialistični stranki Italije. Ob koncu leta 1919 pa je že skupni Pokrajinski odbor Socialistične zveze za Juljsko krajino sklenil, da se mora v najkrajšem času začeti z izdajanjem slovenskega socialističnega tednika. Na isti seji se je tudi sklenilo, da se mora začeti s pripravi za izdajanje hrvatskega socialističnega tednika in slovenskega mladinskega lista, ki naj bi izhajal dvakrat na mesec.

Do izdajanja hrvatskega tednika in mladinskega lista ni nikdar prišlo. Razlogov za to je bilo več kot dovolj. Slovenski socialistični tednik, kateremu smo dali ime DELO, pa je začel izhajati — kakor sem spomel že povedal — 20. februarja 1920 in je v januarju 1921 postal osrednje glasilo KPI. Devet let kasneje, t. j. v januarju 1930, je postalo DELO, ki se je tedaj tiskalo v Parizu, skupno glasilo KPI in KPI.

DELO je začelo izhajati, ko se je pripravljala druga proletarska ofenziva, hkrati pa tudi druga mednarodna kapitalistična protiofenziva, ki se je od vsega začetka močno razlikovala od prve. Sedaj se je bil boj na nož. V Italiji je fašizem že začel požigati delavske, pa tudi enostavno slovenske in hrvatske ustanove in napadati posamezne delavce. Čeprav je bilo DELO v Trstu skoraj izključno odvisno od naročnin in od prispevkov slovenskih in hrvatskih delavcev, je vendarle uživalo od začetka pa naprej, dokler je izhajalo, vso podporo in vso skrb Socialistične stranke Italije, od februarja 1921 dalje pa Komunistične partije Italije. Vodstvo slednje je tudi razumno sklenilo, da bo v primeru potrebe, moral prenehati z izdajanjem IL LAVORATORE kot pa DELO.

Naloge DELO in naloge vsakega komunističnega lista so bile sicer vedno težke, tedaj pa še težje. Zaradi nastopajoče gospodarske krize je buržoazija pripravljala svojo protiofenzivo. Stroške za gospodarsko obnovo je hotela naloziti na pleča delovnega ljudstva. Ta protiofenziva ni nudila ne buržoaziji ne proletariatu nobenega izhoda. Toda proletariata, ki ga socialnodemokratske stranke niso hotele povesti v boj, je izgubljalo vero, da bi mogel v kratkem času izvojevati oblast. Začel je postajati pasiven in to v najbolj kritičnem trenutku, ko so bile celo liberalne stranke vržene iz vlade.

Do izdajanja hrvatskega tednika in mladinskega lista ni nikdar prišlo. Razlogov za to je bilo več kot dovolj. Slovenski socialistični tednik, kateremu smo dali ime DELO, pa je začel izhajati — kakor sem spomel že povedal — 20. februarja 1920 in je v januarju 1921 postal osrednje glasilo KPI. Devet let kasneje, t. j. v januarju 1930, je postalo DELO, ki se je tedaj tiskalo v Parizu, skupno glasilo KPI in KPI.

DELO je začelo izhajati, ko se je pripravljala druga proletarska ofenziva, hkrati pa tudi druga mednarodna kapitalistična protiofenziva, ki se je od vsega začetka močno razlikovala od prve. Sedaj se je bil boj na nož. V Italiji je fašizem že začel požigati delavske, pa tudi enostavno slovenske in hrvatske ustanove in napadati posamezne delavce. Čeprav je bilo DELO v Trstu skoraj izključno odvisno od naročnin in od prispevkov slovenskih in hrvatskih delavcev, je vendarle uživalo od začetka pa naprej, dokler je izhajalo, vso podporo in vso skrb Socialistične stranke Italije, od februarja 1921 dalje pa Komunistične partije Italije. Vodstvo slednje je tudi razumno sklenilo, da bo v primeru potrebe, moral prenehati z izdajanjem IL LAVORATORE kot pa DELO.

Naloge DELO in naloge vsakega komunističnega lista so bile sicer vedno težke, tedaj pa še težje. Zaradi nastopajoče gospodarske krize je buržoazija pripravljala svojo protiofenzivo. Stroške za gospodarsko obnovo je hotela naloziti na pleča delovnega ljudstva. Ta protiofenziva ni nudila ne buržoaziji ne proletariatu nobenega izhoda. Toda proletariata, ki ga socialnodemokratske stranke niso hotele povesti v boj, je izgubljalo vero, da bi mogel v kratkem času izvojevati oblast. Začel je postajati pasiven in to v najbolj kritičnem trenutku, ko so bile celo liberalne stranke vržene iz vlade.

Do izdajanja hrvatskega tednika in mladinskega lista ni nikdar prišlo. Razlogov za to je bilo več kot dovolj. Slovenski socialistični tednik, kateremu smo dali ime DELO, pa je začel izhajati — kakor sem spomel že povedal — 20. februarja 1920 in je v januarju 1921 postal osrednje glasilo KPI. Devet let kasneje, t. j. v januarju 1930, je postalo DELO, ki se je tedaj tiskalo v Parizu, skupno glasilo KPI in KPI.

DELO je začelo izhajati, ko se je pripravljala druga proletarska ofenziva, hkrati pa tudi druga mednarodna kapitalistična protiofenziva, ki se je od vsega začetka močno razlikovala od prve. Sedaj se je bil boj na nož. V Italiji je fašizem že začel požigati delavske, pa tudi enostavno slovenske in hrvatske ustanove in napadati posamezne delavce. Čeprav je bilo DELO v Trstu skoraj izključno odvisno od naročnin in od prispevkov slovenskih in hrvatskih delavcev, je vendarle uživalo od začetka pa naprej, dokler je izhajalo, vso podporo in vso skrb Socialistične stranke Italije, od februarja 1921 dalje pa Komunistične partije Italije. Vodstvo slednje je tudi razumno sklenilo, da bo v primeru potrebe, moral prenehati z izdajanjem IL LAVORATORE kot pa DELO.

Naloge DELO in naloge vsakega komunističnega lista so bile sicer vedno težke, tedaj pa še težje. Zaradi nastopajoče gospodarske krize je buržoazija pripravljala svojo protiofenzivo. Stroške za gospodarsko obnovo je hotela naloziti na pleča delovnega ljudstva. Ta protiofenziva ni nudila ne buržoaziji ne proletariatu nobenega izhoda. Toda proletariata, ki ga socialnodemokratske stranke niso hotele povesti v boj, je izgubljalo vero, da bi mogel v kratkem času izvojevati oblast. Začel je postajati pasiven in to v najbolj kritičnem trenutku, ko so bile celo liberalne stranke vržene iz vlade.

Do izdajanja hrvatskega tednika in mladinskega lista ni nikdar prišlo. Razlogov za to je bilo več kot dovolj. Slovenski socialistični tednik, kateremu smo dali ime DELO, pa je začel izhajati — kakor sem spomel že povedal — 20. februarja 1920 in je v januarju 1921 postal osrednje glasilo KPI. Devet let kasneje, t. j. v januarju 1930, je postalo DELO, ki se je tedaj tiskalo v Parizu, skupno glasilo KPI in KPI.

DELO je začelo izhajati, ko se je pripravljala druga proletarska ofenziva, hkrati pa tudi druga mednarodna kapitalistična protiofenziva, ki se je od vsega začetka močno razlikovala od prve. Sedaj se je bil boj na nož. V Italiji je fašizem že začel požigati delavske, pa tudi enostavno slovenske in hrvatske ustanove in napadati posamezne delavce. Čeprav je bilo DELO v Trstu skoraj izključno odvisno od naročnin in od prispevkov slovenskih in hrvatskih delavcev, je vendarle uživalo od začetka pa naprej, dokler je izhajalo, vso podporo in vso skrb Socialistične stranke Italije, od februarja 1921 dalje pa Komunistične partije Italije. Vodstvo slednje je tudi razumno sklenilo, da bo v primeru potrebe, moral prenehati z izdajanjem IL LAVORATORE kot pa DELO.

Bivšemu deželnemu predsedniku Sicilije Silviju Milazzu poljubljajo roko po sicilijanski navadi. Moral je odstopiti, kajti demokrati ne izbirajo sredstev, ko gre za oblast

Ali sta Gronchi in Segni že razpravljala o vladni krizi?

Liberalci razpravljajo o odtegnitvi podpore vladi Sicilska KD potrjuje veljavo sporazuma z desnico

Prisluškovanja telefonskim pogovorom na Siciliji pred parlamentom - Nenni: Sicilski klerofašisti ne bodo prišli daleč! - Vlada je odobrila nekatere spremembe kazenskega zakona - Togliatti poudarja, da za pomiritev ne zadostujejo osebni stiki, kajti potrebno je odpraviti «protisovjetski bes»

(Od našega dopisnika)
RIM, 20. — Po toliko skandalih in spletkah na Siciliji s podkupovanjem, po nestetih sestankih v zvezi z vladno krizo zaradi grožnje, da ji bodo liberalci odpovedali podporo, po burni seji vodstva KD, kjer se je zvedelo, da sicilski demokrati prestrezajo telefonske razgovore drugih demokratov, po napadih na poglavarja države zaradi njegovih izjav v Moskvi, po vsem tem razburjenem tednu je razumljivo, da je neki levčarski dnevnik v Palermu napisal včeraj: «Ni moč več prestatati!»

Danes zjutraj je predsednik vlade Segni obiskal Gronchija in zelo je verjetno, da sta se pogovarjala o morebitni vladni krizi. Zvedelo se je namreč, da je Segni naročil podtajniku v predsedstvu vlade Russu, naj obvesti vse ministre, da bodo v ponedeljek za gotovo v Rimu.

Na tem zasedanju je tajnik PLI Malagodi nekoliko nejasno izjavil, potem ko je našel v glavni odelnici razlogov, ki ločijo njegovo stranko od vladne politike, da zahteva parlamentarno razpravo, med katero bi bilo mogoče vsem povedati, kaj mislijo. Te besede so nekateri tolmačili kot umik v primerjavi s prejšnjim stališčem, da mora PLI takoj odpovedati podporo vladi. Drugi so razlagali, da je Malagodi potrdil svoje dosedanje stališče, poudarjajoč, da je liberalni voditelj ugotovil tudi neizvedljivost položaja in Malagodi sam se je tako razlago strinjal.

Sest Malagodijevih razgovorov pa lahko naštejemo ta-

kole: 1. Segnijeva politika je zmedena in dvoumna, ker predpostavlja celo sodelovanje s PSI. 2. Vlada nadaljuje z zakoni za ustvarjanje deželnih avtonomij, kar dokazuje zakon za deželo Furlanija-Juljska krajina. 3. Vlada je odobrila zakon o referendumu, ki daje komunistom v roke zelo nevarno orodje. 4. Ne strinja se z vlado tudi glede jedrskega zakona in zakona proti monopolom, ki nudi državi možnost, da se vmešava v gospodarstvo. 5. V zunanji politiki kaže vlada pomanjkanje lojalnosti do zaveznikov in neopasnost, da bi se bolj uveljavila v mednarodni politiki. 6. Končno vodi KD državo na upravne volitve prav v trenutku, ko je položaj zmeden in dvoumen.

Malagodi je nato nakazal tri možnosti za rešitev morebitne vladne krize: 1. Sedava vlada, ki bi sprejela Nennijeve glasove neodvisno od udeležbe socialistov v vladi in torej tudi na Togliattijeve glasove, ki imajo politični pomen, čeprav bi bili samo dodani, ker jih je mnogo. 2. Nihajoča vlada, ki pa bi tudi predstavljala omejeno nevarnost, kajti eni mogoče dobi glasov brez točnega političnega sporazuma. 3. «Odstranitev grožnje hipoteke Nennijeve operacije».

«PLI se namerava boriti za premik italijanske politične osi v smeri centra, to

je v smeri tistega razvoda, ki loči demokracijo od totalitarizma. Če bi nadaljevali s sedanjim stanjem, ne bi storili nič drugega, kot povečali zmedo in šibkost demokratičnih ustanov», je poudaril Malagodi.

Med tistimi, ki so zagovarjali takojšnjo prekinitev podpore vladi, je bil tudi bivši senator Ferreri, tržaški liberalni prvak Mompurgo ter poslanec Badini Confalonieri. Resolucija o takojšnji odtegnitvi podpore bo postavljena na glasovanje verjetno jutri zvečer.

Na Siciliji je deželno demokratijsko vodstvo po resoluciji osrednjega vod-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Po eksploziji
v Sahari

Nov dokaz skrbi Francije za afriške države

Aktualni portreti

JEAN GABIN, francoski filmski umetnik, je bil pred dnevi odlikovan z nagrado »Donatellov David«. V imenu predsednika italijanske republike mu je izročil italijanski veleposlanik v Parizu Vitelli za vlogo v filmu »Velike družine«.

ELIZABETA II., angleška kraljica, je v petek povila svojega tretjega otroka. Ker je rodila sina, je na Angleškem zavladovalo veliko veselje, kot poročajo iz Londona. Novorojenčku je na seznamu spleta za sedaj določena vsota 10.000 funtov, torej 17 milijonov lir.

HENRI-FELIX MARTIN je eden najbolj trmasti francoskih fašistov, ki se je dolgo poznal. Povezan je bil v vrsto fašistov, ki so delovali tudi pri umoru bratov Rosselli. Sedaj so ga hoteli spraviti pod ključ, pa jim je zbežala v Svico.

DIANA DORS je spet mati. Pred dnevi je povila sina in v duhu njenega že znanega hlastanja po popularnosti, je takoj povabila novinarje in fotoreporterje, da bi jim pokazala svojega komaj rojenega otroka.

JOI LANSING je bila izvoljena za akralico rudarstva. Pri svečanosti so ji izročili v dar rudarsko svetilko in masko. Dekle se je tako navdušilo za rudarstvo, da bi hotelo v rudnik, toda le zato, da bi si naplavo radovednosti, ne pa da bi tam ostalo kot rudar.

Sedem dni v svetu

Deset tisoč kmetov je v četrtek korakalo po glavnih ulicah mesta Chartres v Franciji z napisi proti vladnemu sklepu, ki izloča kmetijske pridelke s premožne lestvice cen. Podobne demonstracije so bile tudi v Clermont-Ferrandu, vendar brez izredov.

Francija prezira miroljubne sile

Z eksplozijo svoje atomske bombe v Sahari je Francija pokazala, da ji ni mar za svetovno mnenje, ki odločno nasprotuje vsem jedrskim eksplozijam. Francoski korak je izval številne proteste po vsem svetu in še posebej v Afriki in Aziji. Francija je napravila poizkusno eksplozijo v Afriki, kjer se danes vedno bolj širi gibanje za neodvisnost. Afriški narodi ocenjujejo francosko početje kot napad na njihovo suverenost. Afriško-azijska skupina v OZN je sporočila, da namerava zahtevati sklicanje izrednega zasedanja skupščine OZN v priznanih državah, da se prepreči nadaljevanje poizkusov. Francija namreč napoveduje nove poizkuse in tudi preizkušnje vodikove bombe. Tudi tunizijski predsednik Burgiba je izjavil, da je eksplozija v Sahari neodoljivo značilna. Ta napadalen izhaja iz trditve Francije, da Sahara pripada njej, kakor tudi iz preizkušnje in podcenjevanja afriških narodov. Burgiba je poudaril, da je treba ustaviti ta politika, da bi se izognili novi eksploziji. Ta napadalen izhaja iz trditve Francije, da Sahara pripada njej, kakor tudi iz preizkušnje in podcenjevanja afriških narodov. Burgiba je poudaril, da je treba ustaviti ta politika, da bi se izognili novi eksploziji.

Abasov poziv Francozom v Alžiriji

Predsednik alžirske vlade Ferhat Abas se je prejšnji teden po tunizijskem radiu prikratk obrnil izključno na evropske prebivalce v Alžiriji ter mu obrazložil smotre alžirske osvobodilne borbe. Ferhat Abas je poudaril, da noben vsiljen statut ne bi mogel privedi do obnovitve miru v Alžiriji in ji zagotoviti prihodnosti. Alžirija je skupna zemlja vseh njenih prebivalcev, ne glede na njihovo poreklo, plemo ali vero. Osvobodilno gibanje ne odreja pravice evropskim priseljencem, da so Alžirci in evropski državljani skupne domovine. Alžirska vojna ni vojna Arabcev proti Evropejcem; vojna alžirskega naroda ni napad na francosko vojsko. Ta vojna je bila lojalno izvajanje pravice do samoodločbe, ki jo vsi ljudje imajo. Vojna konča in ustvari pogoje za mir in za neodvisno alžirsko državo, ki jo bodo vsi prebivalci skupno gradili. In v kateri bo prostora in ki hoče za usoko, ceno, obdržati oporišče v tunizijski luci Bizerti.

Znano je, da si Francija prizadeva, da bi se vključila v tako imenovani atomski klub, v upanju, da ji uspejo uveljaviti svoje mnogostranske negativne poglede na mednarodne dogodke. De Gaulle se vedno sponja o politiki veličine. Toda ZDA ne kažejo nobene volje, da bi se sedaj sprejele Francijo v ta klub, in tako tudi ZDA izdajo Franciji številne atomske tajnosti, ker je Francija glede tega leta v premeru. Ker Francija vtraja, da bo nadaljevala svoje poizkuse, postaja toliko bolj nujen sporazum med tremi atomskimi silami za preprečitev vseh jedrskih eksplozij. S tem v zvezi je treba omeniti, da je najzadnja delegacija v preteklem tednu sporočila nov predlog, ki je odgovor na zadnji ameriški predlog. Ta predlog sedaj v ZDA proučujejo. Prava uspešna sovjetskih predlogov ni bila objavljena. Zvedelo pa se je, da predlaga SZ, naj bi se začelo sporazumelno, da prekinejo vse jedrske poizkuse za dve leti ali tri in naj v tem času skusajo splošno sistem ugotavljanja eksplozij, zlasti podzemnih, o katerih trditvi ZDA, da jih ni mogoče vedno odkriti.

Vse kaže, da ZDA ne kažejo prave pripravljenosti na kompromis. Tako ameriško stališče obsoja tudi znani ameriški komentator Lippman, ki poudarja, da ZDA niso dojele ogromnega pomena konstitucijske zveze, ki je privolila v široko razpredano sistem mednarodne inspekcije. Lippman pravi, da je ta sovjetska konstitucijska zveza, ki jo predlaga SZ, naj bi se začelo sporazumelno, da prekinejo vse jedrske poizkuse za dve leti ali tri in naj v tem času skusajo splošno sistem ugotavljanja eksplozij, zlasti podzemnih, o katerih trditvi ZDA, da jih ni mogoče vedno odkriti.

Vse kaže, da ZDA ne kažejo prave pripravljenosti na kompromis. Tako ameriško stališče obsoja tudi znani ameriški komentator Lippman, ki poudarja, da ZDA niso dojele ogromnega pomena konstitucijske zveze, ki je privolila v široko razpredano sistem mednarodne inspekcije. Lippman pravi, da je ta sovjetska konstitucijska zveza, ki jo predlaga SZ, naj bi se začelo sporazumelno, da prekinejo vse jedrske poizkuse za dve leti ali tri in naj v tem času skusajo splošno sistem ugotavljanja eksplozij, zlasti podzemnih, o katerih trditvi ZDA, da jih ni mogoče vedno odkriti.

Vse kaže, da ZDA ne kažejo prave pripravljenosti na kompromis. Tako ameriško stališče obsoja tudi znani ameriški komentator Lippman, ki poudarja, da ZDA niso dojele ogromnega pomena konstitucijske zveze, ki je privolila v široko razpredano sistem mednarodne inspekcije. Lippman pravi, da je ta sovjetska konstitucijska zveza, ki jo predlaga SZ, naj bi se začelo sporazumelno, da prekinejo vse jedrske poizkuse za dve leti ali tri in naj v tem času skusajo splošno sistem ugotavljanja eksplozij, zlasti podzemnih, o katerih trditvi ZDA, da jih ni mogoče vedno odkriti.

Vse kaže, da ZDA ne kažejo prave pripravljenosti na kompromis. Tako ameriško stališče obsoja tudi znani ameriški komentator Lippman, ki poudarja, da ZDA niso dojele ogromnega pomena konstitucijske zveze, ki je privolila v široko razpredano sistem mednarodne inspekcije. Lippman pravi, da je ta sovjetska konstitucijska zveza, ki jo predlaga SZ, naj bi se začelo sporazumelno, da prekinejo vse jedrske poizkuse za dve leti ali tri in naj v tem času skusajo splošno sistem ugotavljanja eksplozij, zlasti podzemnih, o katerih trditvi ZDA, da jih ni mogoče vedno odkriti.

Nehru vabi Čuenlaja v Indijo

Te dni so objavili odgovor, ki ga je Nehru poslal Čuenlaju 5. februarja in tudi na (Nadaljevanje na 8. strani)

Ki, ki so bili izvoljeni v Alžiriji. Vendar pa morajo vsi priznati, da je to Abasov govor zelo spreten, politično zmiren, a hkrati tudi odločen. Čez nekaj dni je napovedana nova izjava alžirske vlade, in zato so nekateri komentatorji mnenja, da je za sedaj odveč izjavljati kakršne koli zaključke iz Abasovega govora.

Francoski napredni krogi pa poudarjajo, da ne bi smeli podcenjevati pomena politične pobude Ferhata Abasa. Po njihovem mnenju je njegova izjava politično zmerna, ki ga prevzema realističen duh in ki prča o temeljitosti poznavanju alžirske stvarnosti. Tudi tunizijska vlada je z veseljem sprejela Abasovo izjavo. Zadevno sporočilo poudarja, da pomeni ta govor prelomnico v alžirski politiki, in da bi bilo prav, če bi našel odmev ne samo v Alžiriji, ampak predvsem tudi v Franciji.

Nehru vabi Čuenlaja v Indijo

Te dni so objavili odgovor, ki ga je Nehru poslal Čuenlaju 5. februarja in tudi na (Nadaljevanje na 8. strani)

Pod pritiskom javnega mnenja je guverner popustil

Če bi bili Chessmana usmrtili «bi ne bilo lepo biti Američan»

Za sedaj ima zagotovljenih 60 dni, toda kaže da bi v tem času v Kaliforniji mogli spremeniti zakon in ukiniti smrtno kazen

Ko smo v zadnjih dneh sledili vestem o tem, ali bodo ameriškega zločinca-pisatelja Caryl Chessmana usmrtili ali ne, so nam misli stalno uhaljele k znani drami »Dvanajst porotnikov« Reginalda Roseja in Horsta Buchhna, ki so jo pred približno mesecem dni uprizorili v Trstu člani ljubljanske Dramat. Kot se je v tej drami zgodilo med tretjega porotnika zdel širiti med ostale porotnike, dokler ni na koncu vseh dvanajst porotnikov izrekli soglasnega dvoma v krivdo obtoženca, tako se je dvom v umestnost usmrtitve Caryl Chessmana začel od redkih posameznikov širiti med vedno širše množice, tako da je bilo malone vse svetovno javno mnenje proti temu, da bi Chessmana usmrtili v plinski celici. Temu pričaju ne le članki po vsem svetovnem tisku, ki obsojajo ameriški način postopanja s tem človekom, pač pa tudi najrazličnejši izrazi protesta proti trmi guvernerja Kalifornije Brownja, ki je vse do zadnjega trenutka vztrajal na tem, da mora Chessman biti ego zakonu usmrčen. Pet sto tisoč brzojav, ki jih je guverner dobil, so vse govorile izključno v prid Caryl Chessmana, in niti ene ni bilo, ki bi kalifornijskemu guvernerju dala prav. Končno, komaj devet ur in 55 minut preden bi bil moral Caryl Chessman sesti na posebno stolico v plinski celici, je guverner Kalifornije Brown popustil.

Danes se na široko in dolgo piše, da je Brown popustil zaradi neprijetnih vesti iz Južne Amerike in zaradi tega, ker je tudi Vatikan izrazil mnenje, ki vse kakor ni govorilo za usmrtitev. Ta bo vsakogar držalo, kajti Nixonove izjave niso bile najboljše. In predsednik Eisenhower, ki namesto v kratkem, prihodnjem ponedeljeku, na obisk več državam Južne Amerike, je prav gotovo ne dočel bil sprejema, ki ga je bil do-

žljal Nixon pred leti. Pojega se odnosi med Južno Ameriko in ZDA krepko ohlajajo, čemur služi tudi zgled Castrove Kube. Prav tako je res, da je mnenje Vatikana moglo vplivati na guvernerja Kalifornije katoličana Brownja. Toda samo ta dva vpliva bi verjetno ne bila odločilna.

Devet ur in 55 minut preden bi bil moral Caryl Chessman stopiti v plinsko celico — bilo je okoli polnoči — je pred celico, v kateri je Caryl Chessman preživel svoje zadnje ure, zazvonil telefon. Fred Dickson, direktor zaporov, ki je bil tedaj pri Chessmanu, je stopil k telefonu in tu zvedel, da je guverner usmrtitev odložil za 60 dni. Ko se je z vjesto vrnil k obsojencu, se mu je ta iskreno bledel. Najprej je vprašal, ali ne gre morda za žalo. Ko pa mu je direktor zaporov Dickson odgovoril, da zares ne gre za žalo, se je Chessman globoko oddahnil. Nato so poklicali še nekega paznika in Chessman se je ponovno vrnil v svojo 23. celico zaporov v Saint Quintinu. Direktor zaporov pravi, da se mu noge tresle, da je bil bled in po bit, čeprav je zadnje ure, ki jih je prebil v sprejemni smrtni celici, junaka prenašal.

Kako bi tudi ne bil pobit. Kateri organizem in kako duševno močan bi moral biti človek, da bi mogel prenesti to, kar bi moral prenesti zločinec-pisatelj Caryl Chessman. Njegova zgodba se začne 3. julija 1948, ko je bil obsojen na smrt zaradi treh ubitv, ki mu jih očitajo. Ne bomo se spuščali v vso pravno zadevo, ker smo jo obdelali pred časom, oktobra lani. Toda Chessman ni hotel popustiti. Sedaj je tudi obljubil, da bo razkril etajnot morila z rdečo tabarjo. Ni važno, ali vsaj odločilno ni, če bo pri tem odkril lastno krivdo in s tem priznal, da je bil po pravici obsojen. Toda Chessman se ni vdal in je bil v dvanajstih letih, kolikor jih je preživel v zaporu, že osemkrat na tem, da bo usmrčen in tokrat že drugi preživel zadnje ure v celici — sprejemni plinske celice. Prvič bi bil moral biti usmrčen 28. marca 1952, pa je bila izvršitev obsojbe preložena. Ze 27. junija istega leta je bil ponovno na tem, da je usmrtilo, pa so izvršitev ponovno odložili. Dve leti pozneje 14. maja, bi bil moral spet v plinsko celico, pa so smrtno kazen dva dni pred tem ponovno odložili. 30. julija istega leta je bil že v sprejemni, pa so dan pred izvršitev obsojbe odložili. 14. januarja 1955 se je zgodba ponovila, prav tako 15. julija 1955 in 23. oktobra lani ter sedaj pred dnevi. 18. t. m. Chessman je visok, krepak možki in zdi se, da bi mogel gore premikati, njegovo obnašanje v zadnjih dneh pa je že odražalo po puščanje.

Da pa se je mogel Chessman tako junaka postav-

Ljudje, ki so sodelovali pri prvem francoskem atomskem poizkusu v Sahari. Na sliki gen. Ailleret in francoski minister za atomske zadeve Guillaumat (s klobukom v roki) malo pred tem, preden je gen. Ailleret pritisnil na gumb

milijona besed, kolikor vsebuje njegova tri dela. Poleg tega je Chessman predložil višji sodiščem in washingtonskemu vrhovnemu sodišču 16 utemeljenih pri-zivov. Chessman ima tako zagotovljenih 60 dni življenja. Vse kaže pa, da se bo teh 60 dni podaljšalo do njegove naravne smrti. Zadeva je namreč v tem: Kalifornijska država je že sedaj razpela v dve fronti. Del Kalifornijcev je za ohranitev smrtnih kazni, del pa je proti smrtni kazni. V dneh, ko je šlo za izvršitev smrtnih obsodb proti Caryl Chessmanu, so pristavi ukinitve smrtnih kazni krepko zavahali rokave in pred zaporom v Saint Quintinu ter po drugih ameriških mestih so bile pogoste demonstracije predvsem mladih ljudi, ki so odločno poborniki ukinitve smrtnih kazni. Guverner Brown je sedaj dal ustreznim organom na razpolago 60 dni, da odločijo ali se bo smrtna kazen

še naprej obdržala, ali pa se bo spremenila v dosmrtno ječo. Ze ob sami odločitvi smrtnih kazni Chessmanu sta isto ugodnost izkoristila še dva druga obsojenca, katerih usmrtitev so odložili. Ker je ime Caryl Chessman zelo popularno, ker je svetovno javno mnenje odločno proti njegovi usmrtitvi, je jasno, da bodo pristavi ukinitve smrtnih kazni v Kaliforniji močno pridobili in to bi znalo privedi do tega, da se smrtna kazen dejansko ukine in se Chessmanu reši življenje.

V dvanajstih letih, ki jih je prebil v zaporu, in še posebej zaradi tega, ker je bil že osemkrat na tem, da ga umorijo v plinski celici, je Chessman svoj morebitni zločin posteno plačal, zato bi bila sedanja usmrtitev — nepotreben zločin, ki bi vrjel hudo temo luč na ameriško justico, ali, kot je zapisal neki britanski čenapis, bi v tem primeru ene bilo lepo biti Američan.

Radio in televizija

Nedelja, 21. februarja 1960

Radio Trst A

8.00 Jutranja glasba in koledar; 9.00 Kmetijska oddaja; 9.30 Slovenski motivi, nato Lanki melodije; 12.15 Za vsakogar nekaj; 12.40 Novosti v jazu; oddaja je pripravil Orio Giarni; 13.00 Kronika sedmih dni v Trstu; 13.30 Glasba po željah; 14.30 Nadaljevanje glasbe po željah; 15.00 Pierez Prada; 15.30 Glasba; 15.50 Slovenske zborovske skladbe; 15.40 Harmonikon; 16.00 Frontiere in njegov oktet; 16.30 Strauss-De-sormiere; 16.40 Danube, bal; 16.50 Plesna glasba; 17.00 Ivana Preglja v spomin; »Gospoda Matija zadnji gost«; po povesti Ivana Preglja za radio priredil Jože Peterlin; 17.30 Glasba po željah; 18.00 Plesna glasba; 18.30 Plesna glasba; 18.50 Plesna glasba; 19.00 Plesna glasba; 19.30 Plesna glasba; 19.50 Plesna glasba; 20.00 Plesna glasba; 20.30 Plesna glasba; 20.50 Plesna glasba; 21.00 Plesna glasba; 21.30 Plesna glasba; 21.50 Plesna glasba; 22.00 Plesna glasba; 22.30 Plesna glasba; 22.50 Plesna glasba; 23.00 Plesna glasba; 23.30 Plesna glasba; 23.50 Plesna glasba; 24.00 Plesna glasba; 24.30 Plesna glasba; 24.50 Plesna glasba; 25.00 Plesna glasba; 25.30 Plesna glasba; 25.50 Plesna glasba; 26.00 Plesna glasba; 26.30 Plesna glasba; 26.50 Plesna glasba; 27.00 Plesna glasba; 27.30 Plesna glasba; 27.50 Plesna glasba; 28.00 Plesna glasba; 28.30 Plesna glasba; 28.50 Plesna glasba; 29.00 Plesna glasba; 29.30 Plesna glasba; 29.50 Plesna glasba; 30.00 Plesna glasba; 30.30 Plesna glasba; 30.50 Plesna glasba; 31.00 Plesna glasba; 31.30 Plesna glasba; 31.50 Plesna glasba; 32.00 Plesna glasba; 32.30 Plesna glasba; 32.50 Plesna glasba; 33.00 Plesna glasba; 33.30 Plesna glasba; 33.50 Plesna glasba; 34.00 Plesna glasba; 34.30 Plesna glasba; 34.50 Plesna glasba; 35.00 Plesna glasba; 35.30 Plesna glasba; 35.50 Plesna glasba; 36.00 Plesna glasba; 36.30 Plesna glasba; 36.50 Plesna glasba; 37.00 Plesna glasba; 37.30 Plesna glasba; 37.50 Plesna glasba; 38.00 Plesna glasba; 38.30 Plesna glasba; 38.50 Plesna glasba; 39.00 Plesna glasba; 39.30 Plesna glasba; 39.50 Plesna glasba; 40.00 Plesna glasba; 40.30 Plesna glasba; 40.50 Plesna glasba; 41.00 Plesna glasba; 41.30 Plesna glasba; 41.50 Plesna glasba; 42.00 Plesna glasba; 42.30 Plesna glasba; 42.50 Plesna glasba; 43.00 Plesna glasba; 43.30 Plesna glasba; 43.50 Plesna glasba; 44.00 Plesna glasba; 44.30 Plesna glasba; 44.50 Plesna glasba; 45.00 Plesna glasba; 45.30 Plesna glasba; 45.50 Plesna glasba; 46.00 Plesna glasba; 46.30 Plesna glasba; 46.50 Plesna glasba; 47.00 Plesna glasba; 47.30 Plesna glasba; 47.50 Plesna glasba; 48.00 Plesna glasba; 48.30 Plesna glasba; 48.50 Plesna glasba; 49.00 Plesna glasba; 49.30 Plesna glasba; 49.50 Plesna glasba; 50.00 Plesna glasba; 50.30 Plesna glasba; 50.50 Plesna glasba; 51.00 Plesna glasba; 51.30 Plesna glasba; 51.50 Plesna glasba; 52.00 Plesna glasba; 52.30 Plesna glasba; 52.50 Plesna glasba; 53.00 Plesna glasba; 53.30 Plesna glasba; 53.50 Plesna glasba; 54.00 Plesna glasba; 54.30 Plesna glasba; 54.50 Plesna glasba; 55.00 Plesna glasba; 55.30 Plesna glasba; 55.50 Plesna glasba; 56.00 Plesna glasba; 56.30 Plesna glasba; 56.50 Plesna glasba; 57.00 Plesna glasba; 57.30 Plesna glasba; 57.50 Plesna glasba; 58.00 Plesna glasba; 58.30 Plesna glasba; 58.50 Plesna glasba; 59.00 Plesna glasba; 59.30 Plesna glasba; 59.50 Plesna glasba; 60.00 Plesna glasba; 60.30 Plesna glasba; 60.50 Plesna glasba; 61.00 Plesna glasba; 61.30 Plesna glasba; 61.50 Plesna glasba; 62.00 Plesna glasba; 62.30 Plesna glasba; 62.50 Plesna glasba; 63.00 Plesna glasba; 63.30 Plesna glasba; 63.50 Plesna glasba; 64.00 Plesna glasba; 64.30 Plesna glasba; 64.50 Plesna glasba; 65.00 Plesna glasba; 65.30 Plesna glasba; 65.50 Plesna glasba; 66.00 Plesna glasba; 66.30 Plesna glasba; 66.50 Plesna glasba; 67.00 Plesna glasba; 67.30 Plesna glasba; 67.50 Plesna glasba; 68.00 Plesna glasba; 68.30 Plesna glasba; 68.50 Plesna glasba; 69.00 Plesna glasba; 69.30 Plesna glasba; 69.50 Plesna glasba; 70.00 Plesna glasba; 70.30 Plesna glasba; 70.50 Plesna glasba; 71.00 Plesna glasba; 71.30 Plesna glasba; 71.50 Plesna glasba; 72.00 Plesna glasba; 72.30 Plesna glasba; 72.50 Plesna glasba; 73.00 Plesna glasba; 73.30 Plesna glasba; 73.50 Plesna glasba; 74.00 Plesna glasba; 74.30 Plesna glasba; 74.50 Plesna glasba; 75.00 Plesna glasba; 75.30 Plesna glasba; 75.50 Plesna glasba; 76.00 Plesna glasba; 76.30 Plesna glasba; 76.50 Plesna glasba; 77.00 Plesna glasba; 77.30 Plesna glasba; 77.50 Plesna glasba; 78.00 Plesna glasba; 78.30 Plesna glasba; 78.50 Plesna glasba; 79.00 Plesna glasba; 79.30 Plesna glasba; 79.50 Plesna glasba; 80.00 Plesna glasba; 80.30 Plesna glasba; 80.50 Plesna glasba; 81.00 Plesna glasba; 81.30 Plesna glasba; 81.50 Plesna glasba; 82.00 Plesna glasba; 82.30 Plesna glasba; 82.50 Plesna glasba; 83.00 Plesna glasba; 83.30 Plesna glasba; 83.50 Plesna glasba; 84.00 Plesna glasba; 84.30 Plesna glasba; 84.50 Plesna glasba; 85.00 Plesna glasba; 85.30 Plesna glasba; 85.50 Plesna glasba; 86.00 Plesna glasba; 86.30 Plesna glasba; 86.50 Plesna glasba; 87.00 Plesna glasba; 87.30 Plesna glasba; 87.50 Plesna glasba; 88.00 Plesna glasba; 88.30 Plesna glasba; 88.50 Plesna glasba; 89.00 Plesna glasba; 89.30 Plesna glasba; 89.50 Plesna glasba; 90.00 Plesna glasba; 90.30 Plesna glasba; 90.50 Plesna glasba; 91.00 Plesna glasba; 91.30 Plesna glasba; 91.50 Plesna glasba; 92.00 Plesna glasba; 92.30 Plesna glasba; 92.50 Plesna glasba; 93.00 Plesna glasba; 93.30 Plesna glasba; 93.50 Plesna glasba; 94.00 Plesna glasba; 94.30 Plesna glasba; 94.50 Plesna glasba; 95.00 Plesna glasba; 95.30 Plesna glasba; 95.50 Plesna glasba; 96.00 Plesna glasba; 96.30 Plesna glasba; 96.50 Plesna glasba; 97.00 Plesna glasba; 97.30 Plesna glasba; 97.50 Plesna glasba; 98.00 Plesna glasba; 98.30 Plesna glasba; 98.50 Plesna glasba; 99.00 Plesna glasba; 99.30 Plesna glasba; 99.50 Plesna glasba; 100.00 Plesna glasba; 100.30 Plesna glasba; 100.50 Plesna glasba; 101.00 Plesna glasba; 101.30 Plesna glasba; 101.50 Plesna glasba; 102.00 Plesna glasba; 102.30 Plesna glasba; 102.50 Plesna glasba; 103.00 Plesna glasba; 103.30 Plesna glasba; 103.50 Plesna glasba; 104.00 Plesna glasba; 104.30 Plesna glasba; 104.50 Plesna glasba; 105.00 Plesna glasba; 105.30 Plesna glasba; 105.50 Plesna glasba; 106.00 Plesna glasba; 106.30 Plesna glasba; 106.50 Plesna glasba; 107.00 Plesna glasba; 107.30 Plesna glasba; 107.50 Plesna glasba; 108.00 Plesna glasba; 108.30 Plesna glasba; 108.50 Plesna glasba; 109.00 Plesna glasba; 109.30 Plesna glasba; 109.50 Plesna glasba; 110.00 Plesna glasba; 110.30 Plesna glasba; 110.50 Plesna glasba; 111.00 Plesna glasba; 111.30 Plesna glasba; 111.50 Plesna glasba; 112.00 Plesna glasba; 112.30 Plesna glasba; 112.50 Plesna glasba; 113.00 Plesna glasba; 113.30 Plesna glasba; 113.50 Plesna glasba; 114.00 Plesna glasba; 114.30 Plesna glasba; 114.50 Plesna glasba; 115.00 Plesna glasba; 115.30 Plesna glasba; 115.50 Plesna glasba; 116.00 Plesna glasba; 116.30 Plesna glasba; 116.50 Plesna glasba; 117.00 Plesna glasba; 117.30 Plesna glasba; 117.50 Plesna glasba; 118.00 Plesna glasba; 118.30 Plesna glasba; 118.50 Plesna glasba; 119.00 Plesna glasba; 119.30 Plesna glasba; 119.50 Plesna glasba; 120.00 Plesna glasba; 120.30 Plesna glasba; 120.50 Plesna glasba; 121.00 Plesna glasba; 121.30 Plesna glasba; 121.50 Plesna glasba; 122.00 Plesna glasba; 122.30 Plesna glasba; 122.50 Plesna glasba; 123.00 Plesna glasba; 123.30 Plesna glasba; 123.50 Plesna glasba; 124.00 Plesna glasba; 124.30 Plesna glasba; 124.50 Plesna glasba; 125.00 Plesna glasba; 125.30 Plesna glasba; 125.50 Plesna glasba; 126.00 Plesna glasba; 126.30 Plesna glasba; 126.50 Plesna glasba; 127.00 Plesna glasba; 127.30 Plesna glasba; 127.50 Plesna glasba; 128.00 Plesna glasba; 128.30 Plesna glasba; 128.50 Plesna glasba; 129.00 Plesna glasba; 129.30 Plesna glasba; 129.50 Plesna glasba; 130.00 Plesna glasba; 130.30 Plesna glasba; 130.50 Plesna glasba; 131.00 Plesna glasba; 131.30 Plesna glasba; 131.50 Plesna glasba; 132.00 Plesna glasba; 132.30 Plesna glasba; 132.50 Plesna glasba; 133.00 Plesna glasba; 133.30 Plesna glasba; 133.50 Plesna glasba; 134.00 Plesna glasba; 134.30 Plesna glasba; 134.50 Plesna glasba; 135.00 Plesna glasba; 135.30 Plesna glasba; 135.50 Plesna glasba; 136.00 Plesna glasba; 136.30 Plesna glasba; 136.50 Plesna glasba; 137.00 Plesna glasba; 137.30 Plesna glasba; 137.50 Plesna glasba; 138.00 Plesna glasba; 138.30 Plesna glasba; 138.50 Plesna glasba; 139.00 Plesna glasba; 139.30 Plesna glasba; 139.50 Plesna glasba; 140.00 Plesna glasba; 140.30 Plesna glasba; 140.50 Plesna glasba; 141.00 Plesna glasba; 141.30 Plesna glasba; 141.50 Plesna glasba; 142.00 Plesna glasba; 142.30 Plesna glasba; 142.50 Plesna glasba; 143.00 Plesna glasba; 143.30 Plesna glasba; 143.50 Plesna glasba; 144.00 Plesna glasba; 144.30 Plesna glasba; 144.50 Plesna glasba; 145.00 Plesna glasba; 145.30 Plesna glasba; 145.50 Plesna glasba; 146.00 Plesna glasba; 146.30 Plesna glasba; 146.50 Plesna glasba; 147.00 Plesna glasba; 147.30 Plesna glasba; 147.50 Plesna glasba; 148.00 Plesna glasba; 148.30 Plesna glasba; 148.50 Plesna glasba; 149.00 Plesna glasba; 149.30 Plesna glasba; 149.50 Plesna glasba; 150.00 Plesna glasba; 150.30 Plesna glasba; 150.50 Plesna glasba; 151.00 Plesna glasba; 151.30 Plesna glasba; 151.50 Plesna glasba; 152.00 Plesna glasba; 152.30 Plesna glasba; 152.50 Plesna glasba; 153.00 Plesna glasba; 153.30 Plesna glasba; 153.50 Plesna glasba; 154.00 Plesna glasba; 154.30 Plesna glasba; 154.50 Plesna glasba; 155.00 Plesna glasba; 155.30 Plesna glasba; 155.50 Plesna glasba; 156.00 Plesna glasba; 156.30 Plesna glasba; 156.50 Plesna glasba; 157.00 Plesna glasba; 157.30 Plesna glasba; 157.50 Plesna glasba; 158.00 Plesna glasba; 158.30 Plesna glasba; 158.50 Plesna glasba; 159.00 Plesna glasba; 159.30 Plesna glasba; 159.50 Plesna glasba; 160.00 Plesna glasba; 160.30 Plesna glasba; 160.50 Plesna glasba; 161.00 Plesna glasba; 161

ČRNI HUMOR

Jack Curtis

Se ni dolgo tega, kar sem bil lastnik jetičnih pljuč in aluminijastega, netopljivega kanu. Kanu je bil skrit v grmu strupenega bršljana, pljuča pa sem nosil s seboj. Toda skupaj ali pa narazen sta se dobro umela: prav nič me nista brigala. Bil sem otožen.

Zakaj bila je pomlad, pesnik so kopal po njej, se preživali z njo, kritični na vse grlo o njej, gradili z njo hiše, blebetali mene mene tekel, butali z glavami, iz katerih je bila ponarejena kri, in verjeli, da v tem žarijo, čeprav niso. Torej, bila je pomlad, jaz pa sem umiral. Vdihnil sem prah in ga spet izdihnil, ko je bilzu začel rumeneti. Pesniki niso umirali. Nadvse imenitno so se imeli, ko so odhajali k bogu in odhajali od njega v časopisnih stolpcih. Mesto je umiralo; komaj da so mogli sproti graditi hiše. Dimniki so bruhali črn dim, ki se je prav tako kot kajnov valjal po tleh. Rumeni ptič je nehal čivkati, tako odpravna je bila podoba v čistem belem parku. Poleg tega sem bil mlad človek na poti v bližnji svet. Ko sem to povedal nekaterim ljudem, kot čistilcu čevljev Jacku in socialni delavki gospe Ellis P. Paterson, sem začuden odkril, da jih to ne gane preveč. Bilo je otožno.

Ali je bilo mleko sladko ali kislo, je bilo nadvse važno. Ali je bil viski učen ali ne, je bilo izredno važno. Toda to, da živim v žalostnih okoliščinah, je bila v najboljšem primeru nesreča, če že tako, fant, je rekel čistilec Jack. «Niste stalni prebivalec mesta, občine ali države, je zakodakala gospa Ellis P. Paterson.

«Toda rojen državljani republike sem! Pravi sin strica Samuela.

«Vi ste, eh, ah, eee, prehodni, eh, oo, aaa, yagabunda, je zabajala. «Točno. Zares točna beseda, je samozadovoljno zazarela. «Zelo me zanimajo besede, ki so točne, človeške, besede, ki so točne in prihajajo od srca, je zaljubljeno rekla.

«Prava beseda je potepuha,» mi je povedal.

Edini sorodnik, na katerega sem se mogel obrniti za pomoč je bil moj oče. Preživljal se s tem, da daje v najem poslopja, ki so njegova last, da igra na borzi in da pobira dohodke od petrolejskega vrelca, ki ga ima nekje na srednjem Zahodu. Star človek je, že nad sedemdeset let mu je, toda pravi ljudskoličarski starec; ima popolnoma bele laske, temno zgorelo polt in pisano spornost srca. Srajco je vrgel v zaboj za smeti eden izmed njegovih najemnikov. Vsa garderoba starega je iz stvari, ki so jih njegovi najemniki zavrgli.

Kadar koli sem mu omenil denar, me ni nikdar resno zrel. Ob prvem pojavu te tako točne besede je takoj začel jemati izredno resno s seboj. Kar poskočil je od groze in se skril za zavese računov za elektriko, slabe trga, mednarodnih kriz, tak davkov, arčne palpitacije, načela laissez faire, čevljev, boli ki sem drezal v oči, boli, ki je koplil predme ovire, dokler mi škilil izdeje zupov računov, davkov, mojuj, kori kril in plastičnih src kot nori kralj iz svojega stolca.

«Darek na dediščino! sem napadalo zakrila,» «Ne bom umrla,» je zavpil v odgovor.

«Jaz pa bom, še to pomlad sem žalostno povedal, toda to ni pomagalo prav nič.

Iza svoje pregrade je sotočno vpil name. «Pij molasko! Dej grobo zmeto žit! Kuhano koruzo! Spoznaj absolutno kormosar Harmonijo harš in naravo, gol in izpostavljen soncu! Očisti se! Bilo je hudo, toda denar je bil njegov. Hotel sem ga diti vti v se, nato pa sem pomislil na NE. In trmasto in me bilo, če sem hotel očitno čimprej od njega proč. Potepuh imal tu in tam nekakega prijatelja, toda nisto noč, ki bi imel denar, ni sanjal, da prodaja jabolnice na ulici, sem mu iz listin ukradel dva dvajsetaka znanje tatvine. Plen je plačil zatišje v jeji, topel plašč sem pojedel, sem odkorakal proti gori, za katero je veljal kanujem taktik in močno vedel, ali se grem tja skrivati ali pa nangosko iz smrti.

Otok sredi jezera je last

milijonarja, ki je na Havajih, ali pa na Rivieri, ali pa, kolikor vem, lovi na Skotskem race.

Pred tremi sezonami je pogorel, prav takrat, ko sem si služil kruh v enem izmed obrežnih hotelov. Gledal sem ga, kako gori. Drevesa so zakrivala hišo, uto za čolne, poslopje za služničad in jih nisem videl goriti, toda pogorela so kljub temu. Videl sem dim, ki se je dvigal v nebo, in smreke, pokrite s plamenom kot svečke na torti.

Ko sem se peljal na goro z nekim dobrim kmetom, sem premišljeval o tem, kako bom osvojil otok. Če bi bili na njem domačini, sem sklenil, da jih bom civiliziral, pokristjani (kar ne pomeni, da bi napravil iz njih kristjane), pokulturali, zaznamoval in oplodil. Ljubil bi jih kot lahko samo gospodar ljubi svoje sužnje. Na križ iz hlobov bi pribil medenasto ploščo, ki bi razglasila moje odkritje in mojo lastniško pravico do otoka in vsega, kar je na njem in pod njim. Otok bi preimenoval v New Fresno po svojem rojstnem kraju («Glavno mesto rozin na svetu»), moja palača pa bi se imenovala Francine Imogene po stari, še nezarjavli ljubici.

Vse se je srečno izteklo. Moj otok je bil lep in zares samo moj. Velike smreke so bile preživele požar in so oplodile pepel. Na obrežju sem nabral naplavljenega lesa, iz ruševin pa potegnili nekaj požganih plošč zarjavelega železa. Svoje preprosto hišo sem si hitro zgradil. Ko je bila končana, sem spoznal, da je zgrajena v sodobnem stilu železniških zabojev, pod hudim vplivom ploščate arhitekture, čeprav bi jo natančen katalog verjetno označil kot neohovervillizem, po znanih predmetih med depresijo za predsednika Hooverja.

Iz obrambnih razlogov sem jo postavil na kraju, kjer me ni bilo lahko najti. Kljub previdnosti so me od časa do časa vendarle odkrili izletniki, toda če so vprašali, s kom imajo čast govoriti, sem jim odgovoril da s T. S. Elijotom, ali pa z znanim iskalcem urana Velikim Jokom MacGregorjem. V obeh primerih so me potem pustili pri miru. Enkrat me je neka žužnokaliifornijska dama srednjih let, ki je bila videti petnajst, drzno prosila za avtogram, toda bil sem z njo izredno grob. (Medtem ko sem zrlj v njena prsa iz penastega gumijasa, mi je razlozil, da živim sam v divjini, ker se hočem zdraviti manjše grizenja.)

Večina pa sem polezeval v senci in v zatistju, ter poslušal, kako mi žviža v pljuhtu. Zelo dolgo časa sem se trudil, da bi se naučil žvižgati na pljuhta mrtvaško koračnico iz «Eroices», toda vse, kar se mi je posrešilo, je bila pesem «Ko bo jeseni vse delo končano, lepa stara balada o nekem kavboju, ki odlaša z odhodom domov, vse dokler ga pobeljena krave ne pohoja do smrti.

Vsak večer sem v kanuju odveslal k enemu izmed hotelov in prosil za hrano. Ku-

harji so bili vedno radodarni. Prihranili so mi na pol pogrizene rezke, mokre palačinke, potemele hrenovke, plesniv kruh in druge prebavljive odpadke. Skušal sem jih poplačati z živžganjem na pljuča, pa jih niso nič radi poslušali in sem zato odpovedal nadaljnje predstave.

Toda prav malo me je brigalo, kaj mi hranijo, dokler me je to ohranjalo pri življenju. Sklenil sem bil, da bom ostal živ samo zato, da bi premagal pljuča. Uporniški NE! Premagal sem jih lahko samo tako, da sem ostal živ dlje kot one, da sem se norčeval iz njih, jih smešil in blefiral kot pri pokru. Zato sem jih silil, da so žvižgale. Zato nisem zdivjal in začel delati stvari, ki jih hoče ponavadi delati vsak, ki ve, da bo kmalu umrl. Jaz pa sem se delal kot da mi je prav malo mar zanje, za izletnike, kanu, ves lepi otok ali za kar koli drugega.

Cez nekaj časa, že po nekaj tednih, se mi je dihanje izboljšalo. Premišljeval sem o tem ali na naplavljenem otoku (Premagal sem belo kuglo), ulično popevko (Ljubezhen, oh, ljubezhen, oh, pljuče-

na ljubezhen) ali pa ustanovim versko sekto (Sakta sončnega boga za bolne in samotne). Ko pa sem postal vedno bolj zdrav in debel, se mi je zdelo vedno manj vredno truda. Na področju literature je bilo še najboljše od vsega, kar sem ustvaril, pesmica: Bradavičast bradavičar je grizec bradavičaste prane bradavice — naprej nisem prišel, vendar pa je to poezija od srca.

Zivljenje, ta stari nagajivec, se mi je spet širilo po žilah. Zalotil sem se, da spet mislim na Francino Imogeno, na njeno razsodnost, sposobnost in razumevanje, in ko je hladni vetrič prinesel s seboj čivkanje rumenega ptička, ki je letel proti jugu, sem spoznal, da je prišel čas za vrnitev med ljudi.

Tisti večer sem zažgal svojo hišo, da me ne bi zebljo, jutraj pa sem na bregu onstran vode spravil v strupeni bršljan «El Abandonada». Počutil sem se čudovito. Postal sem pametnejši. Imel sem načrte.

Sklenil sem, da si bom kupil buldog, in sicer pisico, nove igralne karte, in da bom blodil po bolni in osamljeni zemlji.

Slovstvena zgodovina uvršča Antona Vodnika med pesnike katoliške smeri. Sam ni v svoji skromnosti in krotosti nikoli protestiral zoper tako uvrstitev. Mislim pa, da je tako kategoriziranje in uvrščanje vse preozko za pesnika, kakršen je Anton Vodnik. Res je, da je pesnik izšel iz korolk drugih slovenskih pesnikov in pisateljev iz katoliškega življenjskega kroga in da je iz tavor ostal zlasti na začetku živ in občuten tudi v njegovem pesniškem ustvarjanju. Toda Anton Vodnik je segel zlasti v novejših zbirkah daleč preko njega v druge in nove svetove, ne da bi pri tem postal svoji osnovni pesniški konceptji nezvest.

E. A. Poe je v nekem svojem eseju dejal, da je po glavnosti vsebina vsake pesnitve lepota in prvenstvena naloga vsakega resničnega pesnika — podajanje lepote. Za malokateriga pesnika velja ta Poejeva definicija v toliko meri kot za Antona Vodnika. Vodnik je skozi in skozi estet, vse, česar se dotakne, se mu pod pesniško roko spremeni v lepoto. Sredstva za podajanje lepote so v njegovi umetnosti in v njegovih metaforah, podobe in prispodobah, ki jih je Vodnikov orfej in Evridiki del podzemlja, če seže dalje v svet starega Egipta, kjer kraljuje revolucionarni faraon Ehnaton in pesnik zaživi v njegovem idejnem svetu, tedaj terjaja ta poseg nehot od bralca, da ta svet pozna ali spozna. Ne bi si upal

gocenih kovin in se v tem pogledu približuje duhu ljudskih pesmi in pravljic. Vse te podobe in prispodobе so mu bolj sredstvo kakor pa vsebina pri podajanju lepote, ki jo gleda in doživlja.

Anton Vodnik je svetel in čist pesnik, delal bi skoraj, da je nekako evediški. In vendar zlepa ne poznam pri Slovencih pesnika, ki bi bil tako zelo pesnik čutov. Vodnik ne izraža neposredno svojih čustev in strasti, kot jih v veliki meri neposredno izražata Prešeren ali Gradnik. Vodnik gleda, posluša, vonja, okuša. V njegovih pesmih je zato polno barv, glasov, šumov, vonjev in okusov.

Dr. Anton Vodnik je študiral umetnostno zgodovino. V njegovih pesniških podobah srečujemo pogostoma katedrale in temple, antične stavbe s stebri, slikovite pokrajine in podobno. Njegov pesniški jezik ima moč, da te podobe oživi, da zrasejo pred pozornim bralcem in sodoživljalec.

Vendar vohod v Vodnikov strogo zgrajeni svet ni lahek, pa naj se zdi pesnik na prvi pogled še tako preprost. Če potegne njegova ustvarjalna moč podoba Orfeja in Evridike iz podzemlja, če seže dalje v svet starega Egipta, kjer kraljuje revolucionarni faraon Ehnaton in pesnik zaživi v njegovem idejnem svetu, tedaj terjaja ta poseg nehot od bralca, da ta svet pozna ali spozna. Ne bi si upal

pristevati A. Vodnika k «hermetičnim» pesnikom. Za to je njegovo čustvovanje vse preveč preprosto in človeški toplo. Je pa Vodnik zahteven pesnik, ki terjaja od bralca poleg zbranosti in osredotočenosti tudi znatno mero izobrazbe in kulture.

Prostor mi ne dopušča, da bi skušal pred bralca razgrniti bogastvo njegove nove pesniške zbirke. Ustavil se bom pri enem samem motivu, ki je v tej zbirki zavzel vidno, morda celo prevladujoče mesto; mislim na motiv smrti.

Kaj je Vodniku smrt, kako jo občuti, kako jo vidi? V pesmi Deklica in smrti pravi:

Prozorna smrt, bolj rahla od koprene, z ledeno haljo tzenada kakor z mesečino me tesno odene — — —

Nezanj mi glas šepče: že dan se ti leskeče, ko stopaš skozi vžo s sinjimi oboki kot pod mavrice zareče.

Vrtmven pesniku, ki je posvečen Srečku Kosovelu: Ne spim — kako bi mogel spati? Z zaprtimi očmi svetleje, ah, bedim.

Prisluhni! Mrtve drami ognjenih slavočkov glas v biserni tej jami, v biserni tej jami, — — —

O pridi, pridi k meni, zlekni se na prt zeleni, z menoj prisluhni, glej — zvezde, padajo s kristalnih vej srebrno, tiho kakor sneg.

In v Glasu iz groba: Ne boj se temine! Pridi, razgrni kakor v svetlobo zavese tišine — — —

Ali v Tolalnici: O smrt — tvoji glas kot grlica me vabi v vigradno začarani smaragdni gaj ...

O — ti edina mi na glavo položila venec bos nesmrtnosti!

Kakor žena, lepa, mila, v rokah mi boš pustila čilolice iz spijih kit, začeto svojo haljo svetlejšo kakor svet pomladnih sap ...

V pesmi Kristalni brod imenuje pesnik smrt «kroto k jagnje», v Svatovski pesmi (V) pa spopokneto miloslo.

Vodniku je tudi smrt nekaj svetlega, vedrega, kos lepe prirode. Zda se mu pokaže kot koprena ali mesečina, zdaj kot kroto k jagnje, zdaj kot tolalnica ali mila popotnica, kakšen strast med njim in silovitim, strašnim Gradnikom, ki mu govori črv:

«Tudi ti boš moj mrlič. Vse ponosne misli, sanje ti

VLADIMIR BARTOL

P. Picasso, Vinjeta

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

I premiere v Auditoriju

Prizor iz drame «Balada o poročniku in Marjutki», ki jo je napisal dr. Bratko Kreft. V tržaški uprizoritvi nastopata Mira Sarđočeva in Stane Starešinič

OB GLASU TIŠINE, NOVI PESNIŠKI ZBIRKI ANTONA VODNIKA

Vodnik je svetel in čist pesnik in vendar tako zelo pesnik čutov

Vhod v njegov strogo zgrajeni svet ni lahek, pesnik pa je tudi zahteven in terja od bralca zbranost in osredotočenost, pa tudi izobrazbo in kulturo

Anton Vodnik je svetel in čist pesnik, delal bi skoraj, da je nekako evediški. In vendar zlepa ne poznam pri Slovencih pesnika, ki bi bil tako zelo pesnik čutov. Vodnik ne izraža neposredno svojih čustev in strasti, kot jih v veliki meri neposredno izražata Prešeren ali Gradnik. Vodnik gleda, posluša, vonja, okuša. V njegovih pesmih je zato polno barv, glasov, šumov, vonjev in okusov.

Dr. Anton Vodnik je študiral umetnostno zgodovino. V njegovih pesniških podobah srečujemo pogostoma katedrale in temple, antične stavbe s stebri, slikovite pokrajine in podobno. Njegov pesniški jezik ima moč, da te podobe oživi, da zrasejo pred pozornim bralcem in sodoživljalec.

Vendar vohod v Vodnikov strogo zgrajeni svet ni lahek, pa naj se zdi pesnik na prvi pogled še tako preprost. Če potegne njegova ustvarjalna moč podoba Orfeja in Evridike iz podzemlja, če seže dalje v svet starega Egipta, kjer kraljuje revolucionarni faraon Ehnaton in pesnik zaživi v njegovem idejnem svetu, tedaj terjaja ta poseg nehot od bralca, da ta svet pozna ali spozna. Ne bi si upal

pristevati A. Vodnika k «hermetičnim» pesnikom. Za to je njegovo čustvovanje vse preveč preprosto in človeški toplo. Je pa Vodnik zahteven pesnik, ki terjaja od bralca poleg zbranosti in osredotočenosti tudi znatno mero izobrazbe in kulture.

Prostor mi ne dopušča, da bi skušal pred bralca razgrniti bogastvo njegove nove pesniške zbirke. Ustavil se bom pri enem samem motivu, ki je v tej zbirki zavzel vidno, morda celo prevladujoče mesto; mislim na motiv smrti.

Kaj je Vodniku smrt, kako jo občuti, kako jo vidi? V pesmi Deklica in smrti pravi:

Prozorna smrt, bolj rahla od koprene, z ledeno haljo tzenada kakor z mesečino me tesno odene — — —

Nezanj mi glas šepče: že dan se ti leskeče, ko stopaš skozi vžo s sinjimi oboki kot pod mavrice zareče.

Vrtmven pesniku, ki je posvečen Srečku Kosovelu: Ne spim — kako bi mogel spati? Z zaprtimi očmi svetleje, ah, bedim.

Prisluhni! Mrtve drami ognjenih slavočkov glas v biserni tej jami, v biserni tej jami, — — —

O pridi, pridi k meni, zlekni se na prt zeleni, z menoj prisluhni, glej — zvezde, padajo s kristalnih vej srebrno, tiho kakor sneg.

In v Glasu iz groba: Ne boj se temine! Pridi, razgrni kakor v svetlobo zavese tišine — — —

Ali v Tolalnici: O smrt — tvoji glas kot grlica me vabi v vigradno začarani smaragdni gaj ...

O — ti edina mi na glavo položila venec bos nesmrtnosti!

Kakor žena, lepa, mila, v rokah mi boš pustila čilolice iz spijih kit, začeto svojo haljo svetlejšo kakor svet pomladnih sap ...

V pesmi Kristalni brod imenuje pesnik smrt «kroto k jagnje», v Svatovski pesmi (V) pa spopokneto miloslo.

Vodniku je tudi smrt nekaj svetlega, vedrega, kos lepe prirode. Zda se mu pokaže kot koprena ali mesečina, zdaj kot kroto k jagnje, zdaj kot tolalnica ali mila popotnica, kakšen strast med njim in silovitim, strašnim Gradnikom, ki mu govori črv:

«Tudi ti boš moj mrlič. Vse ponosne misli, sanje ti

VLADIMIR BARTOL

P. Picasso, Vinjeta

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

KOT NAPET, ZANIMIV FILM

Knjiga o akciji v Postojnski jami

(France Šusteršič, V objemu podzemlja)

V noči od 22. na 23. aprila 1944, je izbrana skupina partizanskih borcev, pripadnikov obveščevalne čete, minerskega in kurirskega voda pri štabu 31. divizije NOV in POS, izvršila nadvse pomembno akcijo v Postojnski jami. Partizanski diverzanti so se skozi Črno jamo od zadaj priplazili do samega vhoda v Postojnsko jamo, kjer so imeli Nemci spravljene v sodih velike količine goriva. Spretnim partizanskim borcev je uspelo zažgati te zaloge, za sovražnika tako dragocenega bencina, povzročiti eksplozijo in zadati na ta način sovražniku hud udarec. Ta drzna partizanska akcija, ki je povsem uspela, je imela med bori in vsem prebivalstvom zasluženo Primorske izreden odmev, med Nemci pa je povzročila strah pred partizansko iznajdljivostjo in pogumom.

O tej akciji smo brali več ali manj točnih, krajših sestavkov, ki so jih objavili nekdanji borci večinoma v reviji «Borec». Toda to so bili večinoma le kratki zapisi, ki so zajeli le osrednji del dogajanja, pa še te nepopolno. O tej akciji je bil napisan tudi film, ki je tehnično sicer lepo uspel, ni pa mogel prikazati pravega duha okolja. In tej akciji je posvečena tudi knjižica, ki jo je pod naslovom «V objemu podzemlja» napisal France Šusteršič. Avtor spisa se je svoje naloge lotil temeljito. Vsestno je zbral in proučil arhivsko gradivo ter osebno razpravljal z vsemi udeleženci te akcije v Postojnski jami ter takratnimi postojnskimi aktivisti. In ker je France Šusteršič izredno dober pripovednik, je nastalo delo, ki je dokumentarno kar najbolj popolno, obenem pa predstavlja zaradi svojega reportajnega značaja in zanimive pripovedi ter dogane oblike tudi zanimivo in res privlačno branje.

V štirinajstih poglavjih, ki se pred bralcem vrstijo kot napet, zanimiv film, je avtor prikazal celotno diverzantsko akcijo, od prvih načrtov in štabu 31. divizije do zadnjega dejanja akcije, ko se je Rudi Bašelj, ki se je v jami po akciji izgubil in po dveh dneh prital srečno na prosto, zdravil za posledicami akcije, v partizanski bolnici. Šusteršičevo pripovedovanje je zanimivo, živahno, poleg samih opisov prepleteno z dialogi, obenem pa veskrozi stvarno, dokumentirano in zato veran odrez resničnih dogajanj. To dokumentarnost dopolnjuje avtorjeve opombe na koncu pripovedi in nekatere slike. Tako smo na približno sto straneh malega formata dobili zaokrožen spis, ki vsestransko, svetlo in eno je, ne največjih pomenovskih partizanskih diverzantskih akcij na Primorskem.

Šusteršičev vpis zasluži vsa pozornost, ne samo zaradi dokumentarne vrednosti, temveč tudi zaradi zanimive vsebine. Vsak udeleženec osvobodilnega boja na Primorskem in vsak primorski človek bo našel v njej obilo zadoščenja za trpljenje, prestano med vojno, pa tudi vere ob svetlem liku pogumnih junakov iz Postojnske jame. S to knjižico v zbirki «Dokazi» pa je založba Borec prav gotovo več kot dosegla svoj namen.

Sl. Ru.

VLADIMIR BARTOL

P. Picasso, Vinjeta

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

6. maj 52

Matija Gubec in Juraj Drašković

Boj za «staro pravdo»

Kakšno vlogo je imel zagrebški škof, kardinal in hrvaški ban Nečloveško trpinčenje, Matije Gubca - Zakaj so se kmetje upirali

Na dan 15. februarja 1573. je imelo na Markovem trgu v Zagrebu hrvaško, nemško in madžarsko plemstvo posebno zabavo. Priredil jim je Juraj Drašković — zagrebški škof in kardinal ter ban hrvaški.

Matija Gubca, o katerem so vedeli, da je bil eden voditeljev «punitarskih» kmetov, so tam na najbolj krut in neusmiljen način mučili. Na glavo so mu posadili razbeljeno železno krono, v roke pa so mu potisnili železno palico — žezlo — tudi razbeljeno.

Tam okoli zbrani plemenitniki in vitezi so na ves glas dajali duška svojemu veselju ob pogledu na trpinčenega kmeta Matijo Gubca. Zasmehovali so ga in se mu rogali:

«Nas kralj Matija naj živi!
Brez krone kralja nočemo —
mi kronati te hočemo!
Na tronu svetlem že sediš,
a zdaj še krono to dobiš.

Tako je napisal Anton Askere v pesmi «Krona nje v Zagrebu».

Težko bi mogli najti primer take krutosti in brezsrčnosti v zgodovini.

Škof in kardinal Juraj Drašković je nekaj dni pred tem poslal takole sporočilo cesarju na Dunaj: «Atapi je napadel kmete in jih premagal ter jih še vedno preganja. Tako ni nikogar več, ki bi si upal odprto upreti vojski njegovega veličanstva. Enega izmed njih, imenovanega Gubec Beg, ki so ga nedavno proglasili za kralja, domo kronati, drugim za zgled, z razbeljeno žarečo krono, ako pristane na to vaše veličanstvo».

Videti je, da je «veličanstvo» pristalo.

Kakšne grozne muke je moral pretrpeti! Ko so mu potem potisnili v roko še žarečo «žezlo», so ga gnali po zagrebških ulicah in ga ves čas ščipali z razbeljenimi kleščami. Nazadnje pa so ga razčetrili.

Kakšne posebne zahteve so vendar ti uporni kmetje terjali od gospode? Kaj jih je dovedlo do tega?

Ta kmečki punt, ki je trajal dva tedna, ni izbruhnil kar nenadoma. Mnogo krivic in zatiranja so morali kmetje pretrpeti od samopasnišnih in nikoli sitih graščakov, ki so pritiskali na podložne kmete in zahtevali od njih več in več. Uvajali so nove davke, nove služnosti, več tlake. Od vsega so oni imeli potem denar. DENAR. DENAR.

Kaj pa tisto, kar je bilo zapisano v urbarjih?

Seveda je bilo zapisano. Toda, kdo bi se za to menil! Naj le poskusi kdo o tem kaj ziniti...

In res so vrgli v ječo marsikoga, ki je zinit tisto o urbarjih, in nikoli več ga ni nihče videl. Od lakote in mraza je v mukah umrl.

Potem so bili še turški napadi, ki so najbolj prizadeli prav kmete. Trpeli so, ko so prihrumeli in pobrali ter uničili vse, kar so mogli doseči, a marsikateri kmet je v boju z njimi tudi padel. A še bolj so občutili davek, ki so ga uvedli, da so mogli organizirati obrambo.

Posebno samopašno in surovo je nastopal ogrski velikaš Franjo Tahi. Strahovito je bilo njegovo nasilje nad podložniki.

Pobiral je izredne in nezakonite davke. Kmetom je jemal živino, žito, vino. Zahteval je neštivilne tlake. In še mnogo drugega. A kar je bilo najhujše, je bilo njegovo zlorabljanje kmečkih žena in hčera. Pred uporom so prizadeli kmetje pokazali neki komisiji 14 oskrnjениh deklet. Ob tlaki je izbral najlepše, jih dal odvesti na grad, kjer jih je prisilil, da so se mu vdale.

Zato so se kmetje uprli. Proti krivicam, proti nasilju, proti samovolji. Zahtevali so, da graščaki terjajo od njih samo tisto, kar je zapisano v starih urbarjih. Zahtevali so «staro pravdo». Kaj je v tem tako hudega? Kaj je to morda proti postavi?

Nekateri, sicer redki, med fevdalci, so priznavali, da so neki plemiči morda res šli v svojih zahtevah čez mero. Tudi ban, škof in kardinal Juraj Drašković je šele potem, ko je bil ves upor tako kruto zatrt, to potrdil.

Ta upor je združil okrog 15.000 slovenskih in hrvaških kmetov in je bil velik podvig. Okoli 4.000 kmetov je v teh bojih padlo.

Za razčetrano truplo mučenika Matije Gubca se ne ve, kje počiva, nasilnik Franjo Tahi je položen v grobnici župne cerkve v Dolnji Stubici, medtem ko leži truplo škofa in kardinala Draškovića v grobnici v zagrebški stolnici, kjer počivajo tudi vsi njemu enaki cerkveni knezi.

ZVIŠIN

Plavolaske ali temnolaske?

Nobena tajnost ni, da moški upajo plavolaske, da pa se raje ženijo s temnolaskami. To velja seveda samo na splošno in številne izjeme bodo to staro trditve samo še potrdile. Pravijo namreč, da so plavolaske bolj «ženske» in da zaradi tega bolj privlačujejo pozornost moških nase ter da so črnolaskice sicer po zunanosti dosti bolj vabljive, da pa je tista njihova privlačnost bolj umerjena in zaradi tega ne tako vpadljiva. So pa zato v svojih čustvih stalnejše od plavolask in jih moški raje poročijo.

O tem «problemu» se bavi tudi neka znana hollywoodska revija, ki je na osnovi zgoraj navedene trditve o privlačnosti plavolask in zvestobi črnolask zbrala podatke o vseh najbolj poznanih filmskih plavolaskah, ki so sicer v filmu zelo hitro uspele, a je njihova slava prav tako naglo tudi padla, ali pa so bile zelo nesrečne v svojem privatnem življenju.

Omenjena revija zatrjuje, da so filmski producenti še danes mnenja, da predstavlja plavolaska simbol površnosti (v čustvih namreč) ter da je rojena samo za zabavo in brezskrbno življenje. Nasprotno pa naj bi bila temnolaska bolj umerjena, bolj zvesta in zaradi tega simbol dobre zakonske zveze. Kot primer navaja omenjena revija dve filmski igralnici — temnolaski Gino Lollobrigido in plavolaski Brigitte Bardot. Prvi so namenjeni v glavnem vlogi gošterov in zvestih žensk, ki se za svojo ljubezen celo žrtvujejo; druga igra samo vloge nezvest, nestalnih in dostikrat tudi pokvarjenih deklet.

Mi se seveda ne opredeljujemo za to teorijo, ki je lahko v današnjem modernem svetu, ko se prav vsaka temnolaska z lahkim spremeni v plavolasko, precej nestalna in nič kaj zanesljiva. Pogledajmo si pa je življenje najbolj poznanih filmskih plavolask, ki jih omenjena revija navaja in njih usodo na filmskem platnu in v privatnem življenju.

Ene najlepših filmskih plavolask je bila brez dvoma Jean Harlow, katere popularnost je bila zelo velika v začetku dobe zvoncega filma. Redko katere filmske igralke bi se lahko pohvalila s tako naglo in sijajno filmsko kariero, kot jo je dosegla lepa Jean. Toda kot je bil vzpon nagel, tako nagel, oziroma še bolj hiter je bil konec te kariere. Bilo ji je komaj 26 let, ko je zaradi vnetja slepica nenadoma umrla in njeno življenje je ostalo za številne oboževalce in občudovalce le kot prekrasen, a kratak film, v katerem je Jean igrala glavno vlogo.

Prav tako slavna in nesrečna je bila tudi druga filmska lepota — kraljica nemega filma Jean Eagles. Za njo so se filmski producenti nadejali, da bo postala najslavnejša filmska zvezda ter da bo ostala kot Greta Garbo nesmrtna. Zgodilo se je ravno nasprotno. Jean je začela piti, ker je bila prepričana, da lahko samo v pijanosti pokaže na platnu vsa svoja čustva in izpove to, kar je v trestnosti ni uspelo povedati. Končala je svoje življenje v bolnišnici za alkoholike.

O njenem življenju so v Hollywoodu snemali tudi film, v katerem je igrala glavno vlogo znana filmska plavolaska Kim Novak. Tudi za to lepoto pravijo, da ni preveč srečna. Je mlada, lepa in slavna in vendar se ni našla človeka, ki bi jo resnično ljubil. Vse njene dosežke in ljubezni so bile nesrečne in tako je Kim še danes ena izmed redkih neporo-

Napeta zgodba jugoslovanskih znanstvenikov

Veliko upanje

Nov jugoslovansko-francoski film

Vse kaže, da bodo letos snemali film o jugoslovanskih znanstvenikih, ki so jih oktobra leta 1958 okužila jedrska izžarevanja reaktorja v Vinči. Njihova zgodba je namreč tako sodobna, napeta, pretresljiva, polna humanosti in človeške solidarnosti, da filmski svet ne more mimo nje. Zanimajo francoski filmski producent Charles Gordin in v dnevnem tisku z velikim zanimanjem bral poročila, zgodba pa ga je tako prevzela, da je naročil scenaristu P. Andreotti, naj čimprej napiše scenarij. Andreotti, ki je med drugim sodeloval tudi pri scenariju filma «Crni Orfej», je napisal scenarij — resnično zgodbo jugoslovanskih znanstvenikov — tako kot se je zgodila. Zato se je z njimi tudi dolgo razgovarjal o vseh podrobnostih.

Zgodba — moderna pravljica atomske dobe — je dobro znana in smo o njej podrobno poročali. Pri poizkuših za mirno uporabo atomske energije je jedrsko žarčenje napadalo znanstvenike. Obsojeni so bili na hudotrpno, umiranje in gotovo smrt. Le zdravilne vaje v pariski bolnišnici «Curie», edini na svetu za take zadeve, je predstavljal drobno upanje.

Zaradi tega so jih nemudoma odpeljali z letalom v Pariz. Njihovo stanje je bilo obupno, čeprav se po zunanosti ni zdelo nič hudega. Z dneva v dan bi hirali in umrli.

Specialisti so se odločili za tvegan poskus, toda potrebovali so človeški mozeg oseb iste krvne skupine za vsakega bolnika. Njihov poziv je našel na neverjeten odmev po vsej Franciji. Kirurški poseg je uspel in petim znanstvenikom so rešili življenje. Dogodek je presunil vso svetovno javnost, ker je prikazal nevarnost jedrske izžarevanja, obenem pa dokazal solidarnost narodov.

Francoski prostovoljci, ki so dali svoj mozeg jugoslovanskim znanstvenikom, so bili lani povabljeni s svojimi družinami v Jugoslavijo, kjer so jih sprejeli kot brate. Obiskali so razne kraje, predvsem pa seveda svoje pobratime — znanstvenike.

Snov je kot nalašč za film. Zda se francoski producent pozaja z beograjskim filmskim podjetjem UFUS za snemanje filma v francosko - jugoslovanski koprodukciji. Verjetno bodo začeli snemati film «Veliko upanje» ob koncu aprila ali prve dni maja.

Diktator Peron se je «oskrbel»

Toliko pogrevana «tajnost» 200 milijonov dolarjev, ki jih je Peron uspešno odnesel iz Argentine, bo verjetno v kratkem razčiščena. Tako piše «Daily Express» v svoji rubriki «Intelligence Reports». Po pisanju tega časopisa imajo Peron in neka njegovih sodelavcev namen v kratkem priti v Svico, kjer naj bi bil omenjeni general deponiran v neki banki pod tajno šifro. V Zenevi naj bi že bil skupno z nekaterimi peronističnimi finančnimi strokovnjaki tudi Silvio Tricerri, ki ga smatrajo za upravnika milijonov bivšega diktatorja. Časopis meni z druge strani, da je Peron investiral že kakih 5 milijard v tovarne «Mercedesa» v Nemčiji in druge večje v to v bombazne industrije v Italiji in Egiptu.

Poseben dopisnik «Daily Expressa» je v Španiji intervjuval Perona, ki mu je rekel, da ima v Argentini še deset milijonov svojih pristašev. Na neko vprašanje je Peron odgovoril dobesedno: «Ni mam namena pisati spominov, kajti še vedno sem aktivno vpleten v delo. Ne čutim se sam, kajti v Argentini imam še deset milijonov vnetih prijateljev. Ne smete pozabiti, da je 70 odstotkov volivcev glasovalo zame».

V komentarju k temu intervjuju piše «Daily Express»: «V Argentini mnogi menijo, da bo na prihodnjih volitvah 27. marca večina od 12 milijonov volilnih upravičencev izročila bel volilni listek in vsak od teh volilnih listkov bo glas za odsotnega Perona».

GrafoLOG ODGOVARJA

VEDRO NEBO: — Ne tekoči, ampak tisti problemi, katere si ustvarjate sami, so negativni vpliv na Vašo osebnost. Ne izgubljajte se v pravkar omenjenem, ker

Ludi sm jo rešiti mi prejel - it ni,
bi se moglo zgoditi, da čez čas ne najdete poti in rešitve iz umetno ustvarjenega labirinta. Poiščite si osebo, s katero vam bo mogoče brez skrbi razpravljati o intimnostih.

P. MALCI: — Postanite realnejši in umirjeniji, ocenjujte dogodke glede na njihove vsestranske možne posledice. Naglica Vas ne bo pripeljala

Sporuvarj namreka ne!
do zaželenih uspehov — nasprotno! Z njo bi si zmanjšali ugled in predpostavljali, ker bi Vaše delo ne bilo na potrebni kvalitetni višini.

NE VERJAMEM V RESNICO SRECO: — Dovoli ste pogumni in odločni, da ne more biti nobene bojazni glede na uspehe. Pazite le, da v svojem entuziazmu

kratke. Rojstva sem, pa
stičnem poletu ne zaidete v pretiravanja. Ekstremi bi bili Vaša poguba. Zdelo po uveljavljanju prilagodite trenutni situaciji. Ljubite neodvisnost in v tej smeri uporabljajte vso svojo ustvarjalno silo.

MELODIJA: — Imejte občutja napram osebi drugega spola vedno v svojih rokah. Ste precej stalnega značaja in prav tej vrlini se imate zahvaliti, da v

ostalo, na prodlogu
delo za napredek svoje družine vnašate sebe z vso poštrevnostjo in vzdržljivostjo. Zaradi svojega pozitivnega gledanja na življenje in uporabe logičnih zaključkov rešujete tekoče probleme uspešno.

MURKA: — Bodite manj površni in kmalu si boste na jasnem, kaj pravzaprav zasledujete v življenju

jel do mar. Zm. ur
in kako doseči svoj cilj ob najmanjšem odporu. Vas živčni sistem ne deluje povsem zadovoljivo. Na storjenih napakah se učite; ne prestopite jih lahko.

ILONKA: — Pri svojem poklicnem delu boste imeli lepe prilike proučevati pisavo najmlajših. Ne dvomim, da vam bo sistematično delo prineslo razveseljeve

z in plačila. Zanimam me,
zultate. Osebnost precej čitate, v zvezi s tem uporabite vsebino za svoj nadaljnji razvoj — jezikoslovje! Ne pustite, da bi problemi prinesli v zavest melanholijo! Imate visoke zamisli, ki niso brez podlage. Bodite kritičnejši. Za sedaj lahko opustite svoj oprezn način korakanja v svet.

MARJETICA V ZELENEM POLJU: — Ste precej koleričnega temperamenta, zaradi česar pripeljeta v

be v precej nerodno situacijo. Javljiva se fizična napetost ob istočasni telesni izčrpanosti. Postati morate uravnoteženi, kar boste dosegli z lastnim in preudarnim odločanjem v težjih primerih.

K. BOŽENA: — Ste ponosni, polni idej, ki jih znate uporabiti po potrebi tudi v svojo osebnost. Precej občutljivost more prinesiti močno hipohondrijo. Precaj pazite polagane na svojo zunanost. Ljubite prijateljsko družbo in veselo razpoloženje. O sebi imate dobro mišljenje in se Vas težko prepriča za spremembe v tej ali oni smeri.

MORJE LJUBEZNI: — Otrsite se manjvrednostnih občutkov in ne boste se v preveliki meri razočarali v osebo drugega spola. Ste precej nestalni, zato pa tudi nezadovoljni s samo seboj. Vaše mišljenje — eno tvojih ukrepanj — je čisto brez prave povezave. Hitro Vas je mogoče razveseliti, enako pa tudi spraviti v slabo voljo.

VELJAVEN OD 22. DO 23. FEBRUARJA

Oven (od 21. 3. do 20. 4.) Sentimentalno življenje se ne bo še razvijalo tako, kot si želite. Potrebujete boste pomoč prijateljev, da boste lahko uredili svoje zadeve. Malenkostne ovire v poklicnem delu.	Lev (od 23. 7. do 22. 8.) Pridobili si boste simpatije neke osebe in utrdili prijateljske vezi osebo, ki ste jo pred kratkim spoznali. Lepe prilike v poklicnem delu, a jih ne smete zamuditi. Uresničili boste neki svoj načrt.	Strelce (od 23. 11. do 20. 12.) Prve dni tedna boste nekoliko zaskrbljeni, nato pa se boste lepo uredili. V poklicnem delu zadostite in uspeh, ki si ga niste priiskovali. Ugodna prilika za osebnostne prenečenje.
Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Slučajno srečanje z osebo, ki vas zanima in s katero boste imeli zanimive razgovore. Novosti v poslovnem delu. Oglabite se diskusij z delovnimi tovariši, da ne bi prišlo do hudih sporov.	Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Ne razburjajte se preveč, če se boste morda nekoliko sprli z drago osebo. Lepa prilika za izlet. Imeli boste polno roko dela in osebne opravke. Možnost izboljšanja gmočnih razmer.	Kozorog (od 23. 12. do 20. 1.) Zdelo se vam, da ste izgnani in v vašo lega razpoložljivi si boste pridobili nove simpatije. Ugodno presenečenje. V poklicnem delu boste prejeli nagrado. Ne spreminjajte svojih načrtov.
Dvojčka (od 21. 5. do 22. 6.) V ljubezenskih zadevah vse v redu. Dobili boste pisma in zanimive vesti. V poklicnem delu nekaj dni lepi uspehi, ne smete pa zapuati vsem obljubam. Pazite na svoje zdravje.	Tehničar (od 23. 9. do 23. 10.) Lepa prilika za razvedrilo. Verjetno boste srečali neko drago osebo. Bodite previdni pri izdatkih, sicer boste našli na finančne težave. Vazna sporočila glede poslovnega dela.	Vodnar (od 23. 1. do 19. 2.) Ljubite, ki si lovševine, zalezi jih boste uspešno. V poklicnem delu boste našli na finančne težave. Vazna sporočila glede poslovnega dela.
Rak (od 23. 6. do 22. 7.) Prijetna presenečenja v srčnih zadevah. Dosegli boste lepe uspehe, čeprav ne takoj. Zadoščenje in možnost napredovanja v poklicnem delu. Bodite bolj previdni in ne zaupajte drugim svojih tajnosti.	Skorpijon (od 24. 10. do 23. 11.) V ljubezenskih zadevah vam zvezo niso bile še nikoli tako naklonjene. Vsaka vaša pobuda bo rodila uspeh. Napredovanje tudi v poklicnem delu, čeprav vam bo nekdo nasprotoval.	Ribi (od 23. 2. do 20. 3.) Ne predvidevajte dokaj vab, da vam razveseli in vam omogoči uspeh. V poklicnem delu boste našli na finančne težave. Vazna sporočila glede poslovnega dela.

Le vkup, uboga gmajna

Na nepov kmečkih puntarjev v 16. stoletju

Napisal M. Klopčič

Le vkup, le vkup, uboga gmajna!
Heja, heja!
Za staro pravdo zdaj bo dražna,
heja, heja!
Zimzelen za klobuk,
punt naj reši nas tlačanskih muk!

Le vkup, v poslednji boj, tlačani!
Heja, heja!
Sedaj se kmečka gmajna brani,
heja, heja!
Puško, meč, kopje v dlan!
Za svobodo bje se tlačan.

Iz grajskih kevdrov teče vino,
heja, heja!
Zažgali grofu smo graščino,
heja, heja!
Grad gori, grof beži,
vino teče naj, če teče kri!

Goriško-beneški dnevnik

Interpelacija pokr. svetovalca in pismo sovojenjske občine

Pokrajina naj čim prej prevzame upravo nad cesto Gorica-Sovodnje-Zagrad

Zaradi udiranja mostu pri Zagradu, se je del prometa usmeril proti Sovodnjam - Važnost povezave levega brega Soče s furlanskimi centri in Tržičem - Turističen pomen te ceste

Na včerajšnji seji goriškega pokrajinskega sveta so prvič ure posvetili razpravi o interpelaciji, čeprav jih je bilo vloženo več, največ so prebrali le upravnega vprašanja. Med ostalimi interpelacijami je bila pri pred. pokrajine dr. Culotu vložena tudi interpelacija pokrajinskega svetovalca Milana Cerneta v zvezi z zakonom št. 18 z dne 28. januarja 1960, ki predvideva državno pomoč za izredna javna dela na področju severne in srednje Italije in s katerimi bi lahko goriška pokrajina prisložitela tudi na pomoč sovojenjski občini, kakor tudi bližnjim občinam pri ureditvi edine ceste, ki povezuje Gorico in levi breg Soče z Zagradem in ostalimi furlanskimi centri Tržičem. Važnost te ceste artilerije se je pokazala prav te dni zaradi udiranja mostu pri Zagradu, pri čemer je bil promet usmerjen skozi Sovodnje.

Upati je, da bo pokrajinski svet posvetil nekaj časa tej interpelaciji prihodnjo soboto, ko se bo ponovno sestel.

Kot smo že javili je bilo pred kratkim dodeljenih iz Rima goriški pokrajinski upravi 500 milijonov lir za ureditev in popravilo občinskih cest, ki bodo prišle pod direktno upravo pokrajine.

Sovodnjska občinska uprava je zato poslala v petek goriški pokrajinski upravi pismo, v katerem se obrača na odgovorne organe, da ponovno pregledajo stanje v katerem se nahaja občinska cesta Gorica - Sovodnje - Zagrad. Furlanji in Tržičani (ki spadajo pod upravo vseh občin) in postavljajo med prve občinske ceste, ki naj bi prišle tudi pod pokrajinsko upravo in ne šele na 9. mesto, kakor je bilo sklenjeno pred časom.

Sovodnjska občina in njeno prebivalstvo so upali, da bo pokrajina posvetila več pozornosti omenjeni cesti in to iz več razlogov, ki jih v pismu občinska uprava tudi obrazloži. Predvsem mora pokrajina upoštevati, da cesta Gorica - Sovodnje - Zagrad povezuje nadalje Gorico in Romkani in kraji na Tržičem. Poleg tega je ta cesta velike turistične važnosti in omogoča dostop na bojnja polja na Vrhu Sv. Mihaela. Pokrajina ne sme pozabiti, da je ta cesta tudi obsejnega, vseživljenjskega pomena.

Ker občine, pod katere upravo spada cesta Gorica - Sovodnje - Zagrad itd., nimajo dovolj sredstev, da bi cesti vzdrževali, kakor treba in je bilo treba v zadnjih dneh nenadnih popravil s strani pokrajinske uprave in to potem, ko je bil skozi glavno cesto Gorica - Gradiska - Tržič, zaradi udiranja mostu čez Sočo pri Zagradu, del prometa usmerjen skozi Zdravčino in Sovodnje.

Poleg tega je treba upoštevati, da se v uradni in zastrahu pred delodajalci, iz oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij na Goriškem. Potrebno ji je dati tisto mesto in posvetiti vso pozornost, ki jo zasluži in jo čimprej vključiti v seznam pokrajinskih cest, ki ga pokrajina že pripravlja in za ostvareitev katerega je že prejela tudi potrebne državne prispevke, da torej na občinskih cestah, ki bi prišle pod njeno upravo, izreže najbolj potrebna dela.

Do 31. marca rok za prijave Vanoni

Ze nekaj dni dobivajo davkoplačevalci na dom obrazce »Vanoni« ki jih morajo izpolniti o podatki o dohodkih, ki so jih prejeli v letu 1959. Se-

Na sindikalnem sešedu v Ulici Pondera se je včeraj nadaljeval II. pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOU-CGIL z diskusijo o tajniškem poročilu in razmerah v različnih kovinarskih obratih na Tržaškem. Diskusija je potekala, da so se delegati poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo. Skrajni vsi delegati so se na večerji poglabili v vprašanja svojih podjetij in so jo dobro diskusirali konvencije te ter razpravljali poslušalci tajniško poročilo.

Delegat uradnikov iz Milja je omenil stiske gospodarske razmere v Miljah ter perice vprašanje ladjedelnic Sv. Roka, nato pa se je poglobil v problem vključitve, oziroma pritegnitve uradnikov v sindikalno življenje. Glede tega se je v večini strnila te ustanovitve samostojnega sindikata uradnikov v okviru Zveze kovinarjev. Dejal je, da bi to verjetno še bolj poglobilo razliko med uradniki in delavci, ki jo podpirajo delodajalci in oportunitizma itd. neradi vključujejo v sindikalno organizacijo, tudi pri reševanju osebnih zadev, sporov, ki jih njihovo reševanje po njegovem mnenju bi bilo bolj koristno, če bi se potrudili in navezali osebnostne stike z uradniki ter jih prepričali, da se vključijo v sindikat in v njem aktivno sodelujejo skupno z delavci, da bi tako učinkovitejše brali svoje koristi.

Delegat iz Tovarne strojev je primerjal sindikalni razvoj v vsedržavnem merilu z razmerami v svojem podjetju in ugotovil, da so v Tovarni strojev glede tega še v zamudi in da je opaziti pri precejšnjem številu delavcev nekakšno brezbržnost. Omenil je potrebe in razmere podjetja, nato pa priporočil, da ustanovitev odbora suspendiranih delavcev.

Zelo izčrpno in utemeljeno je bilo poročilo delegata iz varne ILVA o razmerah v tem podjetju, o nevarnosti, ki mu preti in o predlogih, ki jih je pred časom postavila Delavska zbornica CGIL. Glede razširitve sindikalne organizacije pa je delegat livarne ILVA pripomnil, da so si sindikalni aktivisti v tem podjetju prevzeli nalogo, da do kongresa CGIL pridobijo sto novih članov, kar bodo verjetno tudi dosegli.

Predsednik pokrajinske ustanove INCA, Radich, je pozdravil kongres in delegatov, opazil uspešno delovanje te ustanove in korist delavcev, njihovih svojcev in upokojencev, zlasti kar se tiče izpla-

in po kateri se sedaj prav zaradi zgoraj omenjenega vzroka promet povečuje z dneva v dan, pregledati tudi na odseku pri mostu v Rubijah. Cilvilni most nad Vipavo se nalahko nagiba in potrebna so popravila, ki jih občina mora podpreti, promet s težkimi vozili je torej tukaj precej nevaren, obenem pa se ga ne more usmeriti proti Gabrjam, ker je cesta ozka in polna ovinkov ter v dokaj slabem stanju.

Zaradi teh dveh zadnjih momentov je torej postala sovojenjska občinska cesta toliko večje važnosti in je ena izmed najvažnejših prometnih arterij

LA GORIZIANA
GORICA - Ul. Duca d'Aosta 68 - Tel. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA